

Stefan Zweig

L'AMOR D'ERIKA EWALD

Traducció de Clara Formosa

V I E N A
E D I C I O N S

Erika Ewald va entrar a poc a poc, amb el pas cautelós i silent de qui fa tard. El seu pare i la seva germana ja estaven asseguts a taula per sopar; amb el soroll de la porta van alçar la mirada per saludar amb un gest ràpid a qui entrava, després altre cop només es sentia la remor dels plats i la dringadissa dels ganivets a l'estança il·luminada tènueament. Es parlava poc, només queia una paraula de tant en tant, que onejava, insostenible, com una fulla que el vent enlaira, per després davallar lentament fins a terra, extenuada. Tots tres tenien poca cosa a dir-se. La germana era insignificant i lletja; una llarga experiència d'anys de passar sempre desapercibuda o ser ridiculitzada li havia donat aquella resignació displicent de qui queda per vestir sants, que mira com marxen els dies amb un somriure als llavis. Al pare, anys i anys d'una vida tediosa d'empleat d'oficina l'havien distanciat del món i, especialment des de la mort de la seva muller, l'envoltava aquell mal

humor rigorós i aquell silenci obstinat amb què als vells els agrada ocultar el seu sofriment físic.

També l'Erika callava quasi sempre durant aquelles vetllades monòtones. Sentia que era inútil lluitar contra l'atmosfera grisa que es desplegava damunt d'aquelles estones com núvols de tempesta densos i amenaçadors. I a més, estava massa cansada per fer-ho. La carregosa feina diària, que l'empaitava a tota hora i l'obligava a suportar, amb una mansuetud incansable, dissonàncies, acords desafinats, brutalitats sense cap talent musical, li desfermava una necessitat sorda de tranquil·litat, una expansió muda de totes les sensacions que la violència de la jornada havia sufocat. Li agradava lliurar-se als somnis que es somien despert, perquè un pudor gairebé exasperat no li permetia mai fer als altres ni tan sols al·lusió a les seves experiències espirituals, malgrat que la seva ànima tremolava sota la pressió de les seves paraules no dites, com trontolla la branca d'un arbre fruiter sota el pes dels fruits massa madurs. I només un gest lleu i subtil, del tot imperceptible, al voltant dels llavis primis i esblanqueïts, delatava la lluita i el conflicte que hi havia dins seu i una nostàlgia indomable

que no es podia expressar amb paraules, i només de vegades apareixia un tremolor violent al voltant de la boca tancada amb força, com d'uns sanglots sobtats.

El sopar es va acabar aviat. El pare es va aixecar, va saludar amb un breu bona nit i se'n va anar a la seva cambra a encendre's la pipa. Cada dia era així en aquella casa, on fins i tot el gest més indiferent quedava fossilitzat en un rígid costum. I també la Jeanette, la seva germana, va agafar com sempre la costura i va començar a brodar mecànicament al costat del llum, molt inclinada cap endavant a causa de la seva miopia.

L'Erika se'n va anar a la seva cambra i va començar a desvestir-se a poc a poc. Avui encara era molt d'hora. De vegades, acostumava a llegir fins ben entrada la nit o es recolzava a la finestra amb una sensació dolça i, des d'allà dalt, mirava amunt, per sobre les teulades clares, il·luminades per la lluna, que es banyaven en la llum d'aquella marea d'argent. En aquells moments no tenia mai pensaments clars i concrets, només la sensació indeterminada d'un amor per la resplendor, el centelleig i la irradiació

tan suau de la llum de la lluna, que es reflectia en els milers de vidres brillants, rere els quals s'amagaven els secrets de la vida. Però avui sentia una fatiga dolça, una nyonya deliciosa que li feia anhelar ficar-se entre les mantes suaus, càlides, ben acotxada. Una somnolència, que no és altra cosa que l'enyor de somnis dolços i benaurats, va recórrer tots els seus membres com un verí que la refredava a poc a poc, l'atordia. Es va espavilar, es va desfer gairebé amb pressa de les últimes peces de roba, va apagar l'espelma. Al cap d'un instant, ja s'havia ficat al llit...

Com un àgil joc d'ombres, van passar dansant per davant seu un cop més els beneïts records d'aquell dia. Avui havia estat amb ell... Junts, havien tornat a assajar el concert, en el qual ell l'havia d'acompanyar amb el violí. I després ell va tocar per a ella... Chopin, aquella balada sense paraules. I després les paraules dolces i afectuoses que ell li havia dit, totes aquelles paraules afectuoses!

Les imatges corrien cada vegada més de pressa, la retornaven a casa, a si mateixa, per perdre's ràpidament altra vegada en el passat, fins aquell dia en què l'havia conegut. I aviat es van precipitar més enllà

del forat del temps i els esdeveniments per tornar-se cada vegada més impetuosos i més llampants. L'Erika encara va sentir la seva germana que es ficava al llit a la cambra del costat. I una idea esbojarrada i estranya li va venir al cap: es va preguntar si ell la convidaria a casa seva. Un somriure alegre i desbordant va voler escapar-se-li dels llavis, encara atenuat, però ja estava mig adormida. I al cap d'uns minuts un son profund la va transportar a somnis benaurats.